

— Режим доступу: <http://unfccc.int/resource/docs/convkp/kprus.pdf>. — Останній вхід: березень, 2011. — Назва з екрану.

3. *Процишин Р.В.* Роль Кіотського протоколу у формуванні нового виду господарсько-договірних відносин / Р. В. Процишин // Правове регулювання економіки: Зб. наук. праць. — 2008. — № 8. — С. 251—257.

4. Землекористування, зміни у землекористуванні і лісове господарство: Рішення Конференції Сторін Рамкової Конвенції про зміну клімату, діючої в якості засідання Сторін Кіотського Протоколу № 16/СМР.1 [Електронний ресурс] // Інтернет-сайт UNFCCC. — Режим доступу: <http://unfccc.int/resource/docs/2005/cmp1/rus/08a03r.pdf#page=3>. — Останній вхід: березень, 2011. — Назва з екрану.

5. Лісовий кодекс України: Закон України № 3852-ХІІ від 1994.01.21 // Голос України. — 1994. — № 68. — 13 квітня.

6. Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України № 791а-ХІІ від 27.02.1991 // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1991. — № 16. — 16 квітня. — С. 198.

7. Правила пожежної безпеки в лісах: затверджені наказом Державного комітету лісового господарства України № 278 від 27.12.2004 // Офіційний вісник України. — 2005. — № 13. — 15 квітня. — С. 321. — Ст. 680.

8. Reforestation Offset Projects // Інтернет-сайт Carbonfund.org: — Режим доступу: <http://www.carbonfund.org/site/projects/reforestation>. — Останній вхід: березень, 2011. — Назва з екрану.

Вергун О.М.,

консультант відділу

техногенної та екологічної безпеки

Національного інституту стратегічних досліджень

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

*Охорона природи повинна стати моральною категорією
і користуватись пріоритетом за будь-яких
політичних ситуацій і компромісів*

М. Амосов

26 квітня 1986 року на території колишнього СРСР сталася одна із найбільших екологічних катастроф ХХ століття — аварія на Чорнобильській атомній електростанції, що призвело до забруднення радіонуклідами значних територій. Збудована ЧАЕС була в 1971 році. Розташована на території України (Київська область) на відстані 2 км від міста Прип'ять, 18 км на північний за-

хід від міста Чорнобиль, 16 км від кордону з Республікою Білорусь, близько 110 км на північ від Києва. Катастрофічність ситуації полягала в тому, що ЧАЕС розташована в густонаселеному регіоні, територіально близько столиця України Київ, де на той час проживало понад 2,7 млн чоловік. Незначна відстань від інших обласних центрів таких, як Житомир, Чернігів, а у Білорусії — Гомель, де досить густа мережа малих міст і сільських поселень. Радіонуклідами були забруднені водозбори Прип'яті та Дніпра. Водою з допливів від цих територій користуються жителі Черкас, Дніпродзержинська, Кривого Рогу, Дніпропетровська, Запоріжжя, Нікополя, Каховки, Херсону тощо.

У результаті аварії на ЧАЕС в атмосферу було викинуто 77 кг радіоактивних речовин, причому близько 75 % усіх забруднень потрапило на територію Білорусі. Внаслідок викидів територія забруднилася радіоактивними речовинами у складі ізотопів цезію, стронцію, плутонію, йоду, ксенону, криптону, рутенію, кюрієм, нептунієм, іншими елементами.

Після аварії утворилася радіоактивна хмара, яка накрила не лише сучасну Україну, Білорусь та Росію, які знаходилися поблизу ЧАЕС, але й і Східну Фракію, Македонію, Сербію, Хорватію, Болгарію, Грецію, Румунію, Литву, Естонію, Латвію, Фінляндію, Данію, Норвегію, Швецію, Австрію, Угорщину, Чехію, Словаччину, Нідерланди, Бельгію, Словенію, Польщу, Швейцарію, Німеччину, Італію, Ірландію, Францію (разом з Корсикою [1]), Велику Британію та острів Мен [2; 3].

Інформація про радіацію прийшла не з СРСР, а з Форсмаркської АЕС (англ. Forsmark Nuclear Power Plant) (1100 км від місця аварії) у Швеції, коли на одязі співробітників 27 квітня було знайдено радіоактивні частинки [4]. Після пошуків витоку радіації на самій АЕС, стало зрозуміло, що в західній частині СРСР існує серйозна ядерна проблема. Підвищення рівня радіації також було зафіксовано у Фінляндії, але страйк державної цивільної служби затримав відповідь і публікацію [5].

Забруднення території після аварії на ЧАЕС залежало від погодних умов. Повідомлення радянських і західних учених вказують на те, що Білорусь отримала близько 60 % радіоактивного забруднення від загальної кількості на СРСР. Проте згідно з даними (англ. The Other Report on Chernobyl (TORCH report), які були оприлюднені в 2006 році половина легких часток приземлилася за межами України, Білорусі та Росії [2].

Смуга найбільшого радіаційного забруднення простягається на захід від Прип'яті до північно-східної частини Рівненщини. Висо-

кими рівні забруднення характерні для північної і східної частини Житомирщини (15—40 Кі/км²) у районі Овруча, Коростеня. Забруднені також території Чернігівської та Сумської областей — рівень до 15 Кі/км². Значного радіоактивного забруднення (місцями 5—15 Кі/км²), зазнали території Київської (на південь від Києва) і Черкаської областей. Радіоактивні плями виявлено в районі Канева, Білої Церкви, Вінниці, Томашполя, Вапнярки, Тульчина, на захід від Василькова, Хотина і Заставної, Чорткова і Заліщиків, а також на північному сході Івано-Франківщини.

Чорнобильська катастрофа засвідчила, що важкі ядерні аварії призводять до глобальних наслідків та впливають на життєві інтереси багатьох країн. Ресурси, що необхідні для подолання наслідків техногенних катастроф такого масштабу, виходять далеко за межі економічних і технологічних можливостей окремої країни та потребують об'єднаних зусиль світової спільноти.

Розпад СРСР спричинив появу багатьох незалежних країн, серед них 24 серпня 1991 року й Україна проголосила свою незалежність. Проголошення Україною незалежності держави сприяло позитивним змінам залучення до міжнародного співробітництва у справі пом'якшення наслідків Чорнобильської катастрофи.

Крім національного регулювання, значну питому вагу в правовому забезпеченні вказаної сфери складає міжнародно-правове регулювання. Сьогодні існує величезний масив міжнародних договорів (конвенцій, угод тощо), укладених з відповідних питань у різні часи на багатосторонній, регіональній чи на двосторонній основі. Україна є учасницею значної кількості цих договорів.

У грудні 1995 р. у м. Оттава (Канада) було укладено Меморандум [6] про взаєморозуміння між Урядом України і урядами країн «Великої сімки» та Комісією Європейського Співтовариства щодо закриття Чорнобильської АЕС, у якому записано: «необхідність мобілізувати фінансові ресурси міжнародного співтовариства та внутрішні джерела з метою підтримки рішення України закрити Чорнобильську АЕС; необхідність забезпечити широкомасштабне співробітництво з боку українських учасників в усіх проектах, що пов'язані з Всеохоплюючою програмою; Визначення того факту, що дострокове закриття Чорнобильської АЕС матиме негативні економічні та соціальні наслідки для України, і, в той же час, сприятиме надходженню міжнародних фінансових ресурсів та підвищенню національних стандартів ядерної безпеки» [6]. У цьому меморандумі було окреслено і термін закриття ЧАЕС, а саме: «важливість нашого спільного зобов'язання вжити всіх необхідних заходів для виведення ЧАЕС з експлуатації в найстисліший, прак-

тично досяжний строк. Україна і «Велика сімка» дійшли згоди щодо наступної Всеохоплюючої програми співробітництва для підтримки закриття ЧАЕС до 2000 року» [6]. У ст. 6—8, розділу V «Фінансові ресурси» Меморандуму вказуються джерела фінансування, а саме: «Для забезпечення реалізації заходів, зазначених у п. 1—5 Програми, Україна та «Велика сімка» співпрацюватимуть у визначенні міжнародних і власних українських джерел фінансування та у мобілізації міжнародних фінансів для підтримки відповідних заходів, які передбачені Програмою.

Керівним буде наступний принцип: прибуткові проекти повинні розглядатися для фінансування за рахунок міжнародних кредитів і власних українських ресурсів; неприбуткові проекти, які безпосередньо спрямовані на закриття Чорнобильської АЕС, повинні розглядатися для фінансування за рахунок субсидій і, з огляду на фінансову і економічну ситуацію в Україні, українських власних ресурсів» [6].

Україна має зобов'язання в питанні подолання наслідки аварії на ЧАЕС, які відображені в Статуті Ради Європи [7], Конвенції [8] про захист прав людини й основоположних свобод та протоколів до неї, а також відповідних резолюцій ПАРЕ. Резолюціями ПАРЕ 1087 (1996) [9] про наслідки Чорнобильської катастрофи, 1127 (1997) стосовно впливу аварії, що сталася на Чорнобильській атомній станції, на здоров'я, Рекомендацією 1311 (1997) щодо безпеки ядерних установок у країнах Центральної та Східної Європи та 1246 (2001) до п'ятнадцятої річниці Чорнобиля та фінансування його проблеми.

15 грудня 2000 року Україна виконала взяте зобов'язання і відкрила Чорнобильську АЕС. Проте й до сьогоднішнього дня іноземні підрядники не завершили жодного з міжнародних проектів зі спорудження об'єктів інфраструктури, необхідних для виконання робіт із закриття Чорнобильської АЕС. Згідно з положеннями згаданого Меморандуму ці роботи мали завершитися за п'ять років.

У квітень 2006 р. в Києві відбувається міжнародна наукова конференція «Двадцять років Чорнобильської катастрофи. Погляд у майбутнє», яка ще раз підтвердила необхідність нарощення спільних зусиль задля пом'якшення наслідків аварії, підвищення рівня ядерної і радіаційної безпеки та подальшого розвитку міжнародного співробітництва з чорнобильської проблематики.

Питання, пов'язані зі зняттям Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворенням об'єкту «Укриття» на екологічно безпечну систему, зокрема успішна реалізація низки міжнародних проектів на ЧАЕС, обговорювалися учасниками парламентських слухань з

нагоди 23-х роковин аварії на ЧАЕС, за підсумками яких Верховна Рада України прийняла постанову від 21 травня 2009 р. № 1368-VI [10]. У 2009 р. Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) започаткувало нові проекти технічної допомоги для України — UKR 3003 «Зняття з експлуатації блоків ЧАЕС та поводження з радіоактивними матеріалами на майданчику, включаючи об'єкт «Укриття», та UKR 9027 «Комплексна оцінка безпеки радіоактивних відходів в Україні (класифікація, характеристика, оцінка впливу на навколишнє середовище)» разом із Міністерством з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи України.

МЗС відповідно до Закону України «Про міжнародні договори України» сприяло підготовці до підписання Грантової угоди між Урядом України, державним спеціалізованим підприємством «Чорнобильська АЕС» і Європейським банком реконструкції та розвитку. Її підписання відбулося 16 лютого 2009 р. у Кабінеті Міністрів України. Згідно з положеннями Угоди, ЄБРР на безповоротній основі виділив Україні грант у розмірі 135 млн євро для реалізації міжнародних проектів на Чорнобильській АЕС.

У березні 2010 р. делегація України взяла участь у засіданні Асамблеї донорів Чорнобильського фонду «Укриття» та засіданні Асамблеї вкладників Рахунку ядерної безпеки ЄБРР (м. Лондон, Велика Британія). У ході засідання Асамблеї донорів Рахунку ядерної безпеки основну увагу було приділено розгляду подальшої програми робіт по реалізації проекту, стан виконання робіт зі створення тимчасового сховища відпрацьованих ядерних відходів тощо. З боку української делегації було наголошено, що витрати на реалізацію проектів можливо скоротити, що полегшить отримання коштів від донорів. Під час засідання Асамблеї донорів Чорнобильського фонду «Укриття» було розглянуто План реалізації проекту «Укриття» [11], зокрема ситуацію зі зведенням нового безпечного конфайнменту.

Чорнобильська АЕС заключила із французькою компанією NOVARKA контракт на проектування, будівництво та введення в експлуатацію нового безпечного конфайнменту об'єкту «Укриття». Новий саркофаг для ЧАЕС побудують французи за 505 млн євро, термін реалізації проекту — 5 років. Документи були підписані 17 вересня 2007 року генеральним директором ЧАЕС Ігорем Грамоткіним та представником NOVARKA П'єром Берже в присутності президента Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) Жана Лем'єра та тодішнього президента України В. Ющенка.

Цей новий об'єкт буде споруджено у вигляді напівкруглої конструкції у формі арки шириною 257 м, висотою 105 м і довжиною 150 м. Вага конструкції — 20 тис. тонн. Термін гарантійний не менше 100 років. А також ДСП «ЧАЕС» уклало із компанією Holtec International (США) контракт про завершення будівництва другого сховища відпрацьованого ядерного палива (ХОЯТ-2) на ЧАЕС. Вартість контракту близько 200 млн доларів, термін реалізації — 52 місяці. ХОЯТ-2 потрібен для вигризки та довгого зберігання відпрацьованого ядерного палива з реакторів та при реакторних басейнів першого, другого та третього енергоблоків ЧАЕС, а також першого сховища.

Класифікацію міжнародних угод у сфері попередження та ліквідації надзвичайних екологічних ситуацій можна здійснити за різними класифікаційними ознаками: за рівнем Сторін, які їх підписали (міждержавні, міжурядові, міжвідомчі); за предметом регулювання (щодо попередження надзвичайних екологічних ситуацій, такі, що створюють механізми взаємного оповіщення про надзвичайні екологічні ситуації та взаємної допомоги в разі їх виникнення; щодо транскордонних перенесень забруднень та інших наслідків надзвичайних екологічних ситуацій, а також щодо транскордонних водостоків і природних ресурсів, які поділяються кількома державами; щодо безпеки поводження з токсичними, радіоактивними, іншими відходами, матеріалами, речовинами, а також технологіями, які можуть стати причиною надзвичайних екологічних ситуацій з транскордонними ефектами; щодо створення спеціальних служб, підрозділів, інших організаційних одиниць для організації спільних дій для подолання наслідків надзвичайних екологічних ситуацій, що виходять за межі однієї держави; щодо заходів взаємної відповідальності сторін одна перед одною в разі заподіяння шкоди внаслідок аварій чи інших надзвичайних ситуацій зі шкідливими екологічними наслідками); за колом суб'єктів і територіальним масштабом дії міжнародні договори у сфері попередження та ліквідації надзвичайних екологічних ситуацій можна поділити на багатосторонні, регіональні та двосторонні.

У міжнародно-правовому регулюванні питань попередження та ліквідації надзвичайних екологічних ситуацій Україна останніми роками виявила більшу прихильність до двостороннього та регіонального співробітництва, надаючи цим формам більшої переваги в порівнянні з багатосторонніми конвенціями з відповідних питань. Навіть ставши стороною тих чи інших багатосторонніх угод, Україна конкретизує свої відносини і конвенційні зобов'язання з іншими державами на двосторонній чи регіональній основі.

Як ми можемо бачити, в щорічних доповідях Уповноваженого Верховній Раді України, що ґрунтуються на постійному моніторингу виділені основні проблеми дотримання прав людини, що випливають із наслідків Чорнобильської катастрофи:

1) локалізація та знешкодження впливу наслідків Чорнобиля на населення та довкілля як України, так і інших країн Європи;

2) вирішення питань охорони здоров'я, соціальних та економічних проблем населення, спровокованих Чорнобилем;

3) створення системи ядерної безпеки на АЕС країн Європи та запобігання повторенню катастроф, подібних Чорнобильській;

4) компенсація економічних наслідків, пов'язаних як із Чорнобильською катастрофою, так і з енергетичними проблемами України після закриття Чорнобильської АЕС [12].

Оцінюючи стан виконання зобов'язань України перед Радою Європи, щодо подолання наслідків аварії на ЧАЕС можемо відверто говорити про те, що головною проблемою України є разюча невідповідність між обсягом завдань, що визначені законодавчою базою щодо Чорнобиля та прав постраждалих від цієї катастрофи і обсягу державного фінансування на вирішення цих проблем, який постійно скорочується при прийнятті законів про державний бюджет України, що призводить до незадовільного стану дотримання прав постраждалих від Чорнобильської катастрофи.

З першого блоку питань Україна виконала вимоги Ради Європи щодо створення першого об'єкта «Укриття».

Забезпечення вимог щодо зони відчуження та консервації впливу наслідків Чорнобиля. Особлива увага ПАРЕ приділялася вивченню довготривалого впливу радіоактивного забруднення на здоров'я та довкілля.

Об'єкт «Укриття» був створений у 1986 році в екстремальних аварійних умовах й потребує подальших дій для подолання потенційної його небезпеки. Першочерговим завданням України є стабілізація його стану та створення нових безпечних додаткових захисних бар'єрів, передусім конфайменту як технологічного комплексу для забезпечення довгострокового збереження радіоактивних відходів.

Кабінетом Міністрів у 1996 р. та у 2001 р. була переглянута й затверджена Стратегія перетворення об'єкта «Укриття». В Україні досі немає довгострокової державної програми припинення діяльності ЧАЕС та перетворення об'єкта «Укриття» в безпечну систему. Виконання цього плану фінансується згідно з Рамковою угодою між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття», ратифікованою Законом України від 4 лютого 1998 р.

Суттєво зменшуються видатки на фінансування наукових досліджень з чорнобильської проблематики, що суперечить рекомендаціям і пропозиціям ПАРЄ у цьому питанні.

На сьогоднішній день в Україні нараховувалося 2 млн 200 тис. постраждалих осіб, у тому числі майже 256 тисяч учасників ліквідації наслідків аварії. З них — 66,5 тисяч інвалідів, з яких 33,0 тисячі мають статус інвалідів війни з отриманням відповідних пільг. Кількість інвалідів зростає і причина очевидна. І якщо в 1991 році таких осіб налічувалося близько 2 тисяч, то сьогодні їх вже майже 113 тисяч, з них майже 3 тисячі — діти.

Що стосується охорони здоров'я населення від наслідків впливу Чорнобиля, то цей напрям як і раніше залишається найбільш уразливим. Про це також свідчить і кількість звернень громадян України до Уповноваженого, щодо яких Уповноваженим доводилося відкривати спеціальне провадження. Якщо у попередні періоди значне місце займали проблеми, пов'язані із незаконним позбавленням статусу чорнобильців (з цього приводу було навіть рішення Європейського суду з прав людини у справі «Світлана Науменко проти України»), то протягом останніх років на перше місце вийшли проблеми забезпечення та відновлення здоров'я чорнобильців, забезпечення їх житлом, а також пенсіями відповідного рівня [12].

Подолання наслідків Чорнобильської катастрофи — це довготривала, цілеспрямована діяльність всіх державних органів влади. Тому наразі уряд доручив центральним органам виконавчої влади розробити концепцію загальнодержавної цільової соціальної програми подолання наслідків чорнобильської катастрофи на 2012—2016 роки. Є надія, що розробка нової програми дасть змогу організувати та провести ефективну роботу на новому етапі подолання наслідків Чорнобильської катастрофи.

Фінансових ресурсів, які надають міжнародні організації-донори чорнобильських програм, недостатньо для реалізації заходів з ліквідації наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС. Про це заявив прем'єр-міністр України Микола Азаров на засіданні Організаційного комітету з підготовки та проведення заходів, пов'язаних із 25-ми роковинами Чорнобильської катастрофи.

Упродовж майже 20-ти років Україна самостійно фінансує витрати на подолання наслідків аварії на ЧАЕС. Загальна потреба на 2011 рік на виконання заходів загальнодержавної програми щодо перетворення об'єкту «Укриття» на екологічно безпечну систему становить близько 1 млрд гривень. А у бюджеті на цей рік закладено вдвічі менше видатків. Хронічне недофінансування

не дає змоги виконувати необхідні роботи зі зняття з експлуатації ЧАЕС, ускладнює супровід міжнародних проектів, збільшує час на виведення енергоблоків з експлуатації та є недостатньо ефективним витрачанням бюджетних коштів, оскільки і через 10 років після зупинки станції основні витрати йдуть на підтримку її безпеки, а не на зняття з експлуатації.

Допомога міжнародних фінансових організацій далеко не повною мірою відповідає тим масштабам завдань, які постали в результаті ліквідації цієї катастрофи.

Нещодавні березневі події землетрусу в Японії (11.03.11 р.) призвело до аварії на атомних станціях за класифікацією INES п'ятого рівня загроз — аварія з ризиком для навколишнього середовища. Для населення — обмежений викид: потрібне часткове застосування планових заходів з відновлення; радіологічні бар'єри і контроль — важке пошкодження активної зони і фізичних бар'єрів, ще раз підтвердило, що екологічна безпека стала проблемою транснаціонального характеру, а заходи щодо ліквідації наслідків екологічних катастроф потребують не лише колосальних матеріальних та людських ресурсів, а посилення міжнародних співтовариств для ефективнішого аналізу, прогнозування та вчасного попередження надзвичайних ситуацій.

Міжнародно-правове співробітництво України у сфері подолання наслідків Чорнобильської катастрофи демонструє нам, що Україна активно інтегрується й співпрацює у світовому співтоваристві. Для врегулювання двохсторонніх аспектів Україна повинна й надалі активно демонструвати діяльність, зокрема в рамках міжнародної взаємодії, удосконалюючи існуючі та утворюючи нові політичні й впроваджуючи економічні механізми міжнародної відповідальності у вирішенні проблем ядерної безпеки виводячи його на якісно новий рівень культури безпеки.

Активне ініціювання довгострокових стратегій, що спрямовуються на попередження екологічних загроз, подолання наслідків катастроф надасть Україні нових політичних позицій в міжнародно-правовому полі й сформує міцні позиції на міжнародній арені як рівноправного суб'єкта міжнародного права.

Література

1. Стаття Tchernobyl, 20 ans après 2006-04-24 з сайту rfi.fr.
2. TORCH report executive summary. Квітень 2006 (сторінка № 3) (англ.).
3. Стаття Les leçons de Tchernobyl 2006-12-16 (фр.).

4. Mould, Richard Francis Chernobyl Record: The Definitive History of the Chernobyl Catastrophe, 2000. — С.р. 48, CRC Press. ISBN 0-750-306-70X. (англ.).

5. Ympäristön Radioaktiivisuus Suomessa — 20 Vuotta Tshernobylista (англ.).

6. http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=998_008.

7. http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_001.

8. http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_004

9. <http://www1.umn.edu/humanrts/russian/resolutions/SC96/R1087SC96.htm>

10. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1368-17>).

11. <http://www.chnpp.gov.ua/articles.php?lng=ua&pg=62>.

12. <http://www.ombudsman.kiev.ua>.

Ніколова М.М.,

студентка 4 курсу юридичного інституту
Національного авіаційного університету

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Чорнобильська катастрофа засвідчила, що важкі ядерні аварії призводять до глобальних наслідків та впливають на життєві інтереси багатьох країн. Ресурси, необхідні для подолання наслідків техногенних катастроф такого масштабу, виходять далеко за межі економічних і технологічних можливостей окремої країни та потребують об'єднаних зусиль світової спільноти.

На першому етапі (1986—1989) міжнародне співробітництво у справах Чорнобиллю здійснювалось виключно під егідою Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ), оскільки співпраця України та МАГАТЕ щодо мирного використання ядерної енергії розпочалася задовго до Чорнобильської аварії.

Детальну інформацію про аварію, її наслідки та вжиті заходи радянські фахівці доповіли у Відні у серпні 1986 р. на нараді експертів МАГАТЕ. Було визначено такі пріоритети взаємодії колишнього СРСР та МАГАТЕ:

— з'ясувати причини аварії та масштаби аварії;

— оцінити адекватність вжитих заходів з радіаційного захисту населення;

— підвищити рівень безпеки реакторів великої потужності (РБМК) та усіх АЕС з реакторами радянського виробництва.